

**STATENVOORSTEL PROGRAMMABEGROTING  
2024**

DATUM	17-10-2023
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1400676291-4867
COMMISSIES	FAC, RGW, BEM, M&M
VOORZITTERS- COMMISSIES	mw. S. Kennedy-Doornbos, , , dhr. S. Nagtegaal
GRIFFIERS- COMMISSIES	mw. F.T.M Beugelsdijk, dhr. F. Kools, mw. B. Ferwerda, dhr. R. Poort

De commissies adviseren dit Statenvoorstel als normaal debat te agenderen voor de Statenvergadering van 8 november 2023.

**FAC**

Brede waardering was er over de georganiseerde tafeltjessessie. De leesbaarheid en omvang van de begroting is een continue punt van aandacht, waarbij wel duidelijk is dat een aantal zaken wettelijk verplicht is. Samen met de Commissie Janssen zal naar de informatiewaarde worden gekeken. Het saldo van de begroting blijft beschikbaar voor de doorvertaling van het coalitieakkoord. Over de afwijkingenrapportage was de commissie op zich tevreden, maar de mening is dat de Begroting daarvoor niet de juiste plek is. De gedeputeerde beaamde dat, wees op de afspraak die daarover eerder is gemaakt en gaf aan daar, eventueel ook in overleg met de Commissie Janssen, een meer geëigende vorm voor te zoeken. Voorts werd er een discussie gevoerd over de scherpere en toepasselijkheid van de nu gehanteerde indicatoren. Geconstateerd werd dat daar verbetering in mogelijk is. Afgesproken werd dat dit mede in het licht van het nieuwe coalitieakkoord moet worden gezien en samen met PS moet worden opgepakt. Ook zal na doorvertaling van het coalitieakkoord in de begroting de stresstest met de Staten worden gedeeld. Dit zal leiden tot een aangepaste set indicatoren in de Kadernota 2024. Er wordt schriftelijk terug gekomen op de opcenten, de keuzes die het Rijk maakt, indexering en de mogelijkheden die de provincie heeft. Met de invoering van een nieuw systeem zullen de door de provincie verstrekte subsidies beter kunnen worden gevolgd en ook kritisch tegen het licht gehouden kunnen worden.

De commissie adviseert een Normaal debat als behandelingswijze in PS van 8 november a.s.

**M&M**

In de commissie kwam een grote variëteit aan onderwerpen aan de orde. Het verslag zal daarvan alle details bieden. Een aantal fracties waardeert het nu voor het eerst toevoegen van een klimaatparagraaf, maar pleit voor meer integratie i.p.v. een nu nog enigszins losstaande plek. Door GS wordt aangegeven dat via de Kadernota 2024 nog eens goed naar de indicatorenset gekeken zal worden.

Over klimaat/duurzaamheid werd aangegeven dat er ambitieuze doelen zijn voor het eigen vastgoed; de noodzakelijke middelen zullen in kaart worden gebracht. Ook zal er nadrukkelijk worden gekeken naar de ondersteunende en handhavende rol die de provincie heeft m.b.t. de bedrijven waarvoor zij bevoegd gezag is. Via de volgende begrotingswijziging zullen extra middelen voor Energietransitie worden voorgesteld. Desgevraagd wordt aangegeven dat het Energie Diensten Centrum, naast monitoring en benchmark, ook brede praktische ondersteuning voor gemeenten biedt.

Gezien de gerapporteerde overschrijdingen op het gebied van Mobiliteit, wordt door GS aangegeven dat indexering van het MOP plaats moet vinden. Dit zal tevens terugkomen in het op te stellen Mobiliteitsprogramma. Over het aantal dodelijke ongevallen op provinciale wegen wordt aangegeven dat de cijfers consistentier moeten zijn, dat er een permanent streven is om de aantallen omlaag te brengen, maar dat terug naar nul zeer moeilijk tot onhaalbaar is. De verwachting is dat het project Rijnbrug binnenkort weer kan worden opgepakt. Voor de Westelijke Ontsluiting Amersfoort wordt aangegeven dat de gemeente nu een alternatief plan ontwikkelt en dat de subsidie, binnen de eerder vastgestelde kaders, daarvoor kan worden gebruikt.

De commissie adviseert een Normaal debat als behandelingswijze in PS van 8 november a.s.

## **RGW**

In de commissie RGW stellen meerdere fracties bij de programmabegroting vragen bij de gelden voor de natuurrealisatie en hoe haalbaar de voltooiing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gezien de tegenvallende resultaten van de afgelopen jaren. Gedeputeerde Sterk geeft aan dat zij juist op verzoek van de Staten voor een realistische begroting van de gelden heeft gekozen. SGP en UtrechtNu! informeren naar de voortgang van de realisatie van de Groene Contour en de ontwikkeling van landschapsgronden. SGP en GroenLinks kaarten daarbij ook de wenselijkheid van een Meerjareninvesteringsplan Natuur aan.

Meerdere fracties spreken zorgen uit bij het onderwerp Kaderrichtlijn Water. Het Rijk werkt aan een tussentijdse evaluatie. Als daaruit blijkt dat Nederland onvoldoende op koers ligt om de doelen uit de KRW te halen – waar het volgens verschillende leden van de commissie veel weg van heeft - is er dan voldoende tijd en ruimte om bij te sturen? En heeft de Provincie daarmee financieel rekening gehouden? Gedeputeerde Bakker stelt in antwoord daarop dat de evaluatie van het Rijk pas in de tweede helft van 2024 komt en dat pas dan duidelijk is of meer geld nodig is. Dat gesprek wil hij daarom bij de Kadernota voeren. Hij wijst er ook op dat aanvullende maatregelen niet altijd meer financiële inzet hoeven te betekenen. Hij zegt toe volgende jaar een Statenbrief over dit onderwerp te zullen maken en verwijst naar de infosessie water op 1 november a.s. waarbij ook vertegenwoordigers van enkele waterschappen aanwezig zijn om over de KRW te spreken.

De fracties van PvdA en CDA vragen bijzondere aandacht voor ouderen bij de woningbouw. CDA en ChristenUnie stellen vragen over de voortgang van de Voedselagenda. Meerdere fracties, zoals BBB, SGP en ChristenUnie brengen het onderwerp Invasieve Exoten ter sprake (de Amerikaanse rivierkreeften en de Aziatische hoornaar) en in hoeverre daarvoor eigen inzet van de provincie nodig en wenselijk is. De gedeputeerde geeft aan dat de communicatie daarover verbeterd wordt en meldt dat er een pilot rond de bestrijding van rivierkreeften loopt. VOLT vraagt naar de inzet voor klimaatadaptatie. UtrechtNu! be vraagt tenslotte gedeputeerde Van Essen over de mogelijkheden om zonneparken en windmolens te plaatsen in weidevogelgebieden.

De commissie RGW kiest voor een normaal debat over de programmabegroting.

## **BEM**

Bij de bespreking van de programmabegroting in BEM kwam een zeer breed scala aan onderwerpen naar voren.

Een aantal fracties ging in op het onderwerp participatie en benadrukten het belang daarvan. Is er voldoende budget voor de dialoog met de inwoners? En er werd ingegaan op de ontbijtsessie die op 3 november georganiseerd wordt in het kader van de Strategische College Agenda. Gedeputeerde Bakker gaf aan dat het budget voor participatie vooral bij de programma's en projecten zit; daar vindt de participatie plaats. Is er meer ambitie, dan hangt daar een prijskaartje aan. Verder

vertelde de gedeputeerde dat voor de ontbijtsessie een brede uitvraag is gedaan onder betrokken organisaties. Individuele inwoners zijn niet uitgenodigd. Wil je bewoners betrekken dan moet inhoud en vraag heel helder zijn. Dat gaat de provincie ook oppakken, maar dat vraagt meer tijd.

De fractie van UtrechtNu! zou graag zien dat er een aparte 'rollenparagraaf' in de Statenvoorstellen – en brieven opgenomen zou worden. Gedeputeerde Bakker antwoordde terughoudend te zijn met een aparte paragraaf, maar zag het wel als een goede aanmoediging om te kijken hoe de rol van de provincie nog duidelijker in de voorstellen naar voren kan komen.

Verschillende fracties gaven aan het onderwerp laaggeletterdheid zeer belangrijk te vinden en verbaasden zich over de plek van het onderwerp in de begroting. Verantwoordelijk gedeputeerde Van Muilekom vertelde dat bij laaggeletterdheid de 'Sociale Agenda' de trekker is, alleen zie je dat niet terug in de begroting. De gedeputeerde gaf aan hier nog eens naar te kijken.

Bij het onderwerp recreatie werd gevraagd naar de 'bestuurlijke spaghetti' en of het allemaal niet eenvoudiger kon. Gedeputeerde Van Muilekom vertelde dat Recreatie Midden Nederland inmiddels is gestopt en dat er nu twee nieuwe uitvoeringsorganisaties zijn: de gemeente Wijdmeren en Staatsbosbeheer. Met deze organisaties is er minder bestuurlijke drukte. Een aandachtspunt is dat er in Zuidoost Utrecht geen recreatieschap zit. Daar wil de gedeputeerde mee aan de slag. Hij wees er ook op dat de verantwoordelijken voor recreatie vooral georiënteerd zijn op de regio en niet op de provincie als geheel.

Naar aanleiding van een aantal vragen over toiletten gaf gedeputeerde Van Muilekom aan dat de toiletten zijn nodige aandacht hebben. De provincie is in gesprek met terreineigenaren en -beheerders. Eind van het jaar komt de gedeputeerde terug met meer informatie.

Gedeputeerde Van Schie antwoordde op de vraag of de provincie nog wel moet inzetten op economische groei. Hij gaf aan dat economische groei is geen doel op zich, maar dat de provincie groeit en dat er daardoor ook banen nodig zijn. Ook internationale bedrijven horen daarbij, maar daarbij wordt alleen gekeken naar bedrijven die iets kunnen toevoegen aan specifieke kwaliteiten van de regio. Het hele economische beleid van de provincie is gericht op de brede welvaart van haar inwoners.

Een onderwerp dat door veel fracties naar voren werd gebracht was het onderwerp circulaire economie. Is de provincie ambitieus genoeg als het gaat om circulaire economie? Gedeputeerde Van Schie gaf aan dat de provincie circulaire economie in haar beleid echt wil stimuleren. Circulariteit is ook bij de ROM een belangrijk onderwerp. Het gesprek met de Staten over circulaire economie gaat verder gevoerd worden.

Er waren diverse vragen over Europa. Gedeputeerde Sterk gaf aan op dit moment te werken aan een nieuwe ambitieuze Europa-strategie. Focus zal daarbij belangrijk zijn.

Er werden bij de bespreking van de programmabegroting in BEM verschillende moties en amendementen aangekondigd.

Commissieadvies: normaal debat.

Voorzitters van de commissies,  
mw. S. Kennedy-Doornbos, , , dhr. S. Nagtegaal

Commissiegriffiers,  
mw. F.T.M Beugelsdijk, dhr. F. Kools, mw. B. Ferweda, dhr. R. Poort